

DUMITRIȚA-RALUCA PARFENTIE

anul III, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM

O călătorie nocturnă

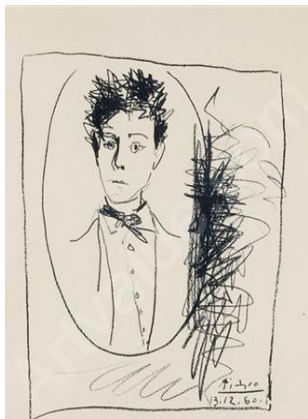
După ce am terminat să citesc *În noapte* de Haruki Murakami, mi-am amintit de tablourile lui Vermeer. Nesuportând opacitatea zidurilor, acesta deschidea întotdeauna în ele o fereastră, o hartă.

Dar câți Vermeer se nasc într-un secol? Dacă suntem norocoși, am putea vorbi de un număr infim.

Ceilalți însă rămân zidiți în problemele și în timpul lor la fel ca personajele din romanul scriitorului japonez. Noi nu ne putem amputa memoria așa cum se amputează un deget cangrenat¹, dar am fi fericiți s-o facem! Pentru că Realitatea descrisă de Murakami pare a crește ca o unghie în carne.

Iar noi, suferind de surmenajul cauzat de verbul „a trăi”, încercăm să evadăm din deșertul „Asybaris” în căutarea unei Itaca a Fericii.

Personajele nu coboară în Infernul lui Dante, ci în

Artur Rimbaud,
Pablo Picasso

subconștientul cu care autorul ne-a obișnuit deja. O asemenea călătorie este cu atât mai periculoasă, cu cât implică o întâlnire cu Lestrignonii², or, altfel spus, cu temerile noastre. Ei „nu-ți vor ieși în cale, dacă tu însuși nu-i vei purta cu tine-n suflet, dacă nu-ți vei așeza sufletul înaintea pașilor lor”³. Dar de ce am continua să ne mințim? „Ne mișcăm atât de repede, încât... sufletele noastre” sunt nevoite mereu „să ne ajungă din urmă”⁴. Rămase singure, devin prăzi ușoare în ghearele Fricii. Pentru că, în ciuda cruzimii de care dăm dovadă uneori, niciodată nu am fost în stare să ne împingem propriul suflet până când acesta devine suficient de puternic și nu mai cade. E vorba și de fobia de a ne ucide sufletul înainte de a-l purta în noi.

În fine, călătoria nocturnă a romanului începe la 11:56 p.m., într-un oraș-organism – Tokyo și are loc până dimineața, la ora 6:52 a.m. De data aceasta scriitorul transformă cititorul într-un ochi-martor al unor evenimente ciudate, care se petrec în viața surorilor Asai, a unui cântăreț de jazz, a angajaților de la un love hotel, a unei prostituate chineze, a unui salariat care lucrează peste program și a câtorva mafioți. Personajele sunt în căutarea adevăratei identități. Nimeni nu e ceea ce pare.

Eri Asai, „Alba-ca-Zăpada”, deși populară, ascunde în sine o teamă necunoscută pentru cei din jur, teamă care o determină să se refugieze într-un somn lung de două luni.

Mari Asai, „pitică, cu gură prea mare și miopie cu astigmatism”

Stefan cel Mare,
Alexandru Plămădeală

tism”, după cum se descrie ea însăși, poartă în geantă o carte grea, al cărei titlu rămâne nedezvăluit.

Intuiesc doar că e vorba de cartea Trecutului. În fața lui ne concentrăm, ne încrețim și îl citim cu interes, de parcă ne-ar ajuta să înțelegem mai bine anumite lucruri. Tetsuya Takahashi e un tânăr înalt, slab, căruia nu-i pasă că dacă mănânci prea mult ton „acumulezi mercur în organism... și ești mai predispus la un atac de cord”. Tot ce-și dorește dânsul e să guste pentru ultima dată din muzica sa, iar la venirea zorilor să se transforme într-un adult jurist. Shirakawa e prototipul omului cu dublă personalitate, care „n-are să scape niciodată”, pentru că o să

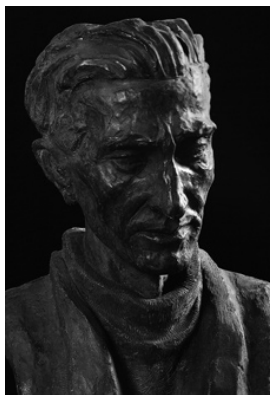
fie prins, mai devreme sau mai târziu, de propriile remușcări (mai rele decât yakuza).

Drumurile tuturor se intersectează pentru câteva fracțiuni de secundă și se transformă în noduri. La un moment dat nodurile pendulează și lovesc lumea lăuntrică până creează o fisură.

Iar prin această fisură străbate singurătatea exact așa cum străbatea și-n cercul incomplet, adus de ursitoare la naștere⁵. Mari Asai preferă să colinde străzile cu șapca bleumarin de la Boston Red Sox. Tot ce vrea e să uite de problemele de acasă.

În această escapadă are să-l întâlnească pe Tetsuya Takahashi, după care va urma o avalanșă de evenimente și întâlniri aparent inimaginabile, cu deznodământ imprezvizibil. Noaptea apare ca o gaură de cheie în spatele căreia fiecare își creează o lume proprie. Totul devine diafan, cu excepția neonului din Tokyo, ancorat pe malul existenței efective în care se perindă un amestec de „oameni care au unde se duce și oameni care nu au. Oameni care încearcă să țină timpul în loc și oameni care încearcă să-l grăbească”...

Probabil, Realitatea place doar lucrurilor care nu sunt programate biologic să moară. Restul e cronometrat. Fiecare capitol poartă amprenta unui ceas, lucru ce m-a făcut să mă gândesc la posibilitatea de a găsi în noi semnele făcute de Timp cu o

Panait Istrati,
Milița Petrașcu

danga și cărora le-am dat numele de amintiri.

În carte este menționat Alphaville-ul, orașul fictiv al lui Jean-Luc Godard, unde „cei care plâng sunt arestați și executați în public... pentru că nu au voie să aibă sentimente profunde”. Aș pune la îndoială inexistența acestuia având în vedere că

Paul Verlaine,
Jean Frederic Bazille

dragostea se mai ucide și astăzi cu pietre în piețe publice și nu numai. Cert este că se subliniază ideea detașării omului de uman și preluarea unui stoicism „extremist”. Pentru a supraviețui, se impune deținerea unui deșert personal, privat de ploi sentimentale.

Romanul surprinde chipurile personajelor rămase în oglindă după plecarea posesorilor lor. Și dacă oglinda reflectă adevărul ajungem inevitabil la ideea că suntem mereu în căutarea unei ferestre în zid. Că vrem să ne lăsăm trupul cu orice preț. O idee interesantă ar fi și cea de prăbușire în propriul Eu din oglindă sau ceea ce Hegel ar numi „intrarea în sine a ființei... o adâncire a acesteia în ea însăși”. Dar oare ne-am mai putea regăsi prin noi înșine? Eu una am avut mereu impresia că am intrat în mine de zeci de mii de ori și am murit, căutându-mă. Atâtea oase, Doamne! Atâtea oase!

O priveliște sinistră. Dacă pielea ar avea nasturi, aș încheia-o până la ultimul.

Timpul de astăzi, conchidem, e programat să se trezească la

Paul Eluard,
René Magritte

ore exacte. Iar întrebarea centrală a romanului rămâne a fi: „Oare cum ajungem cu toții să avem vieți atât de diferite?”. În timp ce scriu aceste lucruri simt că intru într-un alt Timp, exact ca Eri, al cărei pat a fost mutat în televizor cu tot cu ea, în cameră rămânând „doar un substituent... menit să umple spațiul gol pe care l-ar fi lăsat”.

Subconștientul e ca un garou strâns în jurul ființei. Mă pierd în zi, puțin câte puțin, în fiecare clipă care moare. Din păcate, întorcând acele ceasornicului, nu ne vom mai regăsi. Vom mirosi doar cadavrul Marii treceri, iar vântul va continua să ne spulberă ca pe un deșert...

¹ O. Paler, „Deșertul pentru totdeauna”.

² Populație mitică antropofagă. Au devorat mai mulți dintre însoțitorii lui Ulise.

³ Konstantinos Kavafis.

⁴ P. Coelho, „Maktub”.

⁵ O. Paler, „Autoportret într-o oglindă spartă”. „Uneori m-am gândit că la nașterea mea ursitoarele au vrut să-mi dăruiască un cerc. Dar pe drum au pierdut o bucată din el și ajungând lângă leagănul meu, n-au mai avut ce face. Și-au zis, probabil, «să se descurce cum va putea, și dacă va fi înțelept se va prefăce că n-a observat»... Prin spărtura cercului meu, singurătatea m-a pus mereu la încercare.”